

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

KOP1

Kopi: Stortingets presidentskap

Vår ref.: 2021/265

Deres ref.:

24.3.2021

Innspill til Stortingets behandling av Dokument 21 (2020-2021)

1. Bakgrunn

Den 1. februar 2021 leverte Harberg-utvalget sin rapport til Stortinget om Stortingets kontrollfunksjoner¹. EOS-utvalget ønsker med dette å inngi enkelte merknader til punkter i rapporten som berører EOS-utvalgets virksomhet direkte.

2. Utvalgets merknader

2.1 Forslag om endringer i oppnevningsperiode for EOS-utvalgets medlemmer

Harberg-utvalget foreslår en endring i oppnevningsperiode for EOS-utvalgets medlemmer fra fem til fire år, med mulighet for å bli gjenoppnevnt én gang. Det vil si en reduksjon av mulig total funksjonsperiode fra ti til åtte år.

Vervet som medlem av EOS-utvalget er komplekst og krevende. Det tar tid å sette seg inn i og opparbeide tilstrekkelig forståelse for og kunnskap om EOS-feltet. Medlemmene har begrenset med tid til disposisjon og har av sikkerhetsgrunner ikke kontinuerlig tilgang til materialet som kontrolleres. Etter EOS-utvalgets oppfatning er det derfor behov for størst mulig grad av kontinuitet blant utvalgets medlemmer.

Hyppigere skifte av utvalgsmedlemmer vil i tillegg øke kretsen av personer som gis innsyn i EOS-tjenestenes informasjon. Etter vår vurdering taler også dette mot å redusere medlemmenes funksjonsperiode.

EOS-utvalget mener at EOS-kontrolloven § 3 ikke bør endres som foreslått av Harberg-utvalget.

2.2 Forslag om åremålsstilling for, og ansettelse av, sekretariatsleder

Harberg-utvalget foreslår at sekretariatsleder skal tilsettes av EOS-utvalget selv, og ikke av presidentskapet etter innstilling fra utvalget, slik EOS-kontrolloven § 4 i dag bestemmer. I tillegg foreslås det at stillingen som sekretariatsleder blir en åremålsstilling på seks år, med mulighet for gjenoppnevning for én ny periode på seks år.

¹ Dokument 21 (2020-2021) Rapport til Stortinget fra utvalget til å utrede Stortingets kontrollfunksjon.

EOS-utvalget understreker at sekretariatslederfunksjonen er grunnpilaren i sekretariatets støtte til utvalget. Det er derfor særdeles viktig for EOS-utvalget å ha en sekretariatsleder som besitter den kunnskap, integritet og ballast som skal til for å utøve funksjonen på best mulig måte over tid.

I EOS-utvalgets brev 20. november 2019 til utvalget som skulle se på Stortingets kontrollfunksjoner skrev vi følgende:

«I forarbeidene til EOS-kontrolloven står det at «[s]ekretariatsvervet er såpass viktig at valget bør tas av Stortinget, ikke av utvalget selv». Spørsmålet ble vurdert i 2009 av Kontroll- og konstitusjonskomiteen i forbindelse med endringer i daværende EOS-kontrollinstruks. Komiteen mente da at sekretariatsleder «fortsatt skal tilsettes og lønns plasseres av Stortingets presidentskap».

Etter hvert som sekretariatet har økt i størrelse og fått flere oppgaver delegert til seg fra utvalget, synes hensynet som motiverte regelen å gjøre seg gjeldende i enda større grad. Utvalget er av den oppfatning at sekretariatsleders økte ansvar og oppgaver overfor EOS-tjenestene, tilsier at stillingen fortsatt bør ha slik legitimitet som forankringen i Stortinget gir.

At presidentskapet tilsetter sekretariatsleder er etter utvalgets forståelse ingen inngripen i vår uavhengighet og selvstendighet. Det er etter dette utvalgets ønske at tilsetting av vår sekretariatsleder, etter innstilling fra utvalget, også i fremtiden foretas av presidentskapet.»

EOS-utvalget mener at det er helt nødvendig at sekretariatslederen, som i det daglige opptrer overfor EOS-tjenestene, har høy grad av tillit i EOS-tjenestene. Det er utvalgets klare oppfatning at stillingen fortsatt bør ha slik legitimitet som forankringen i Stortinget gir.

EOS-utvalget mener at EOS-kontrolloven § 4 ikke bør endres som foreslått av Harberg-utvalget.

***

EOS-utvalget står selvsagt til komiteens disposisjon ved behov for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Svein Grønnern
utvalgsleder